Voorstel aan de gemeenteraad

Onderwerp:	**Ombuigingen 2025 en Septembercirculaire 2024**
Zaaknummer:	454798

Commissie:	Niet van toepassing.
Raadsvoorstel:	15 oktober 2024
Voorstelnummer	2024051
Portefeuillehouder:	W. Hoogervorst
Programma:	Alle programma 's

Karakter:	Besluitvormend

Bijlagen:	geen

Voorgesteld besluit:
De gemeenteraad besluit:
1. De ombuigingstaakstelling voor dienstjaar 2025 vast te stellen op € 754.000;
2. De voorgestelde ombuigingsmaatregelen als 1e begrotingswijziging 2025 vast te stellen, waarmee de begroting 2025 reëel en materieel sluitend is en er een redelijk budget voor nieuw beleid wordt geraamd.

Inleiding
De toezichthouder (de provincie) vraagt van gemeenten een reëel en materieel sluitende begroting of -als dat niet het geval is- een reëel en materieel sluitende exploitatie in het laatste dienstjaar van de meerjarenraming.

Aan de raad is een begroting 2025 aangeboden met een tekort van afgerond € 1,451 miljoen, waarbij ook het laatste jaar van de meerjarenraming een (aanzienlijk) tekort te zien geeft. Daarbij is aangegeven dat een raadsvoorstel wordt aangeboden om deze begroting 2025 sluitend te maken, waarover door de raad wordt besloten in dezelfde raadsvergadering als die waarin de begroting 2025 wordt vastgesteld.
De vastgestelde begroting 2025 en het raadsbesluit om deze reëel en materieel sluitend te maken door middel van een 1e begrotingswijziging 2025 worden als één geheel aan de provincie aangeboden.
De provincie heeft al aangegeven dit geheel dan te beoordelen als “de begroting 2025”.

Beoogd effect
De raad stelt de 1e begrotingswijziging 2025 vast, waarmee de begroting 2025 reëel en materieel sluitend aan de provincie Noord-Holland kan worden aangeboden.

Beleidsvrijheid / -ruimte (wettelijk kader)
De raad heeft het budgetrecht en is bevoegd tot wijziging van de begroting en meerjarenraming.

Ombuigingen 2025
Wij hebben besloten ditmaal geen palet van keuzemogelijkheden voor te leggen, maar -gelet op de relatief geringe taakstelling- maatregelen voor te leggen waarmee de begroting 2025 reëel en materieel sluitend kan worden gemaakt en -naar ons oordeel- een redelijk budget voor nieuw beleid in 2025 resteert.

Septembercirculaire 2024
De Septembercirculaire 2024 is doorgerekend en geeft het volgende financiële beeld:

	2025	2026	2027	2028
Accres	180	165	139	64
Uitkeringsbasis	- 167	- 130	- 129	- 161
Hoeveelheidsverschillen	718	569	658	379
Schrappen besparingen jeugd	0	610	632	650
Indexatie Wmo	0	82	165	249
Openbare bibliotheken	100	100	0	0
Korting WOZ	- 141	- 87	- 141	- 141
Saldo overige mutaties	26	22	0	6
Totaal toename algemene uitkering	**716**	**1.331**	**1.324**	**1.046**

	2025	2026	2027	2028
Totaal toename algemene uitkering	716	1.331	1.324	1.046
Schrappen stelpost besparingen jeugd		- 583	- 596	- 596
Doorbetaling Specifieke Uitkering Participatie	- 19	- 19	- 19	- 20
Resteert bij te ramen inkomsten	**697**	**729**	**709**	**430**
Bepaling van de ombuigingstaakstelling:				
Saldo begroting 2025 en meerjarenraming	- 1.451	- 3.891	- 4.525	- 4.604
Per saldo bijramen vanuit Septembercirculaire 2024	697	729	709	430
Ombuigingstaakstelling 2025	- 754	- 3.162	- 3.816	- 4.174

Toelichting op hoofdlijnen op de mutaties als gevolg van de Septembercirculaire 2024:

Accres:	bijstelling accres als gevolg van bijstelling historisch % van het Bbp;
Uitkeringsbasis:	bijstelling door het Rijk van de bedragen van sommige maatstaven;
Hoeveelheidsverschillen:	toename van met name de maatstaf “lage inkomens met drempel” vanwege een aanpassing van de berekeningssystematiek (waarbij ook het jaar t-2 meetelt);
Schrappen besparing Jeugd:	de korting i.v.m. besparingsmogelijkheden op de kosten voor jeugdzorg is geschrapt daar instrumenten daarvoor niet door het Rijk zijn gerealiseerd;
Indexatie Wmo:	aanvullende middelen voor (gedeeltelijke) dekking prijsstijgingen Wmo;
Openbare bibliotheken:	decentralisatie-uitkering, ter voorbereiding op een wettelijke zorgplicht voor het versterken van het lokale bibliotheekstelsel;
Korting WOZ:	als gevolg van te verwachten stijging van woz-waarden (als gevolg van inflatie) neemt de korting op de algemene uitkering toe;
Schrappen stelpost jeugdzorg:	daar de instrumenten voor besparingen op de kosten van jeugdzorg vanuit het Rijk achterwege blijven moet ook de opgenomen stelpost voor besparingen in de eigen begroting worden geschrapt;
Doorbetaling Participatie:	regionale afspraak dat middelen in de AU voor participatie worden door-betaald naar de uitvoerende instantie inzake participatie: WerkSaam WF.

Maatregelen voor ombuigingen 2025:

Financieel overzicht maatregelen:

		2025	2026	2027	2028
1.	Vrijval kapitaallasten IKC	193	193		
2.	Verhoging vermakelijkhedenretributie	42	42	42	42
3.	Vrijval binnen BCF-plafond naar 75%	165			
4.	Verhogen leges parkeervergunning	20	20	20	20
5.	Verhoging OZB	662	679	697	714
	Totaal van maatregelen	1.082	934	759	776

Toelichting:

1 De raad heeft eerder besloten de kapitaallasten voor het IKC niet te laten vrijvallen maar te reserveren voor (andere) investeringen in de onderwijshuisvesting en -tot die tijd- de kapitaallasten te storten in de reserve Onderwijshuisvesting. Investeringen in dit kader worden verwacht in 2026, waarbij vanaf 2027 weer sprake is van kapitaallasten. Voorgesteld wordt nu de storting in de reserve Onderwijshuisvesting in 2025 en 2026 achterwege te laten en deze lasten te laten vrijvallen ten gunste van de begroting;

2 Voorgesteld wordt de vermakelijkheidsretributie te verhogen van € 0,39 per bezoeker naar € 0,50 per bezoeker, rekening houdend met een vrijstelling van 20.000 bezoekers per jaar;

3 In de begroting 2025 is rekening gehouden met een structurele verhoging van de algemene uitkering als gevolg van een structureel lagere uitname door het Rijk inzake het BTW Compensatie Fonds. Voor 2025 wordt aanvullend daarop nog een incidenteel lagere uitname van € 165.000 verwacht. Gelet op de financiële noodzaak wordt deze -in afwijking van intern beleid- nu reeds ingeboekt;

4 Een verhoging van de opbrengst van parkeervergunningen, waarbij er een keuze is om alle vergunningen met € 5 te verhogen of alleen de 2e vergunning met € 15 te verhogen.

5 Verhoging van de ozb-opbrengst als gevolg van een verhoging van de ozb-opbrengst woningen met 15% en verhoging van de ozb-opbrengst niet-woningen met 7% (beide boven inflatiecorrectie 2,3%).

Effecten op de begroting en meerjarenraming

Saldo begroting 2025 en meerjarenraming	- 1.451	- 3.891	- 4.525	- 4.604
Per saldo bijramen vanuit Septembercirculaire 2024	697	729	709	430
Ombuigingsmaatregelen	1.082	934	759	776
Saldo begroting 2025 en meerjarenraming	**328**	**- 2.228**	**- 3.057**	**- 3.398**

Overwegingen van het college:
Bij ons voorstel voor ombuigingen is niet -zoals vorig jaar- een keuzepallet aangeboden.
Vanwege de financiële “meevaller” vanuit de Septembercirculaire 2024 is de ombuigingstaakstelling voor 2025 van afgerond 7,5 ton te dekken door maatregelen die relatief eenvoudig zijn door te voeren en die de bedrijfsvoering en het voorzieningenniveau niet of zo weinig mogelijk raken.
Daarbij zijn de volgende twee gedachten leidend geweest:
Er is -waar mogelijk- gekeken naar structurele ombuigingen: naast het sluitend maken van dienstjaar 2025, dient -op een later moment- een nieuwe ombuigingsoperatie te worden ingezet om de jaren na 2025 sluitend te maken, mocht er vanuit het Rijk geen of onvoldoende compensatie voor de ravijnjaren worden geboden. Een structurele ombuiging in 2025 telt dan door in meerjarenperspectief.
Ten tweede is gekeken naar ombuigingen die in principe al zijn ingevuld, zodat we geen -later in te vullen- stelposten voor ombuigingen hoeven op te nemen. De provincie is daar namelijk geen voorstander van.

Verdere planning
Technisch vragenuurtje wordt gepland op 23 oktober 2024;
Behandeling in de gemeenteraad op 12 november 2024.

Enkhuizen, 8 oktober 2024,

Burgemeester en wethouders van Enkhuizen

De secretaris,	De burgemeester,
Dhr. R. van Reijswoud	Dhr. E.A. van Zuijlen

A II

GEWIJZIGD Amendement Veltman, De Jong, Keesman, Overwijn, Sikkema, Sandstra, Jans, Van der Werf, Mazereeuw

Samenvatting of strekking: Reserveren voor de komende investeringsplannen voor het sportpark Immerhorn

Agendapunt: 8 Ombuigingen 2025 en Septembercirculaire 2024

Overeenkomstig artikel 35 van het Reglement van Orde dient ondergetekende het volgende wijzigingsvoorstel in:

De Raad van de gemeente Enkhuizen, in vergadering bijeen op 12 november 2024;
besluit de volgende tekst van het concept-raadsbesluit:

1. De ombuigingstaakstelling voor dienstjaar 2025 vast te stellen op € 754.000;
2. De voorgestelde ombuigingsmaatregelen als 1e begrotingswijziging 2025 vast te stellen, waarmee de begroting 2025 reëel en materieel sluitend is en er een redelijk budget voor nieuw beleid wordt geraamd.

te wijzigen in:

1. De ombuigingstaakstelling voor dienstjaar 2025 vast te stellen op € 754.000;
2. De voorgestelde ombuigingsmaatregelen als 1e begrotingswijziging 2025 vast te stellen, waarmee de begroting 2025 reëel en materieel sluitend is en er een redelijk budget voor nieuw beleid wordt geraamd.
3. Een reserve 'Sportaccommodatie Immerhornpark' in te stellen en hier structureel € 100.000,- per jaar in te storten, te beginnen per 2026. De dotatie aan de reserve stopt als de totale kapitaalslasten voor sv Enkhuizen zijn opgenomen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

De gemeente en S.V. Enkhuizen overleggen intensief over de accommodatie op het sportpark Immerhorn. Er wordt hard gewerkt aan concrete plannen, en de vervolgaanvraag wordt in 2025 verwacht. Een deel van het budget is al gereserveerd, maar er zal meer geld nodig zijn. Gezien de onzekere economische situatie is het belangrijk om nu alvast extra middelen te reserveren. Zo zorgen we ervoor dat er voldoende financiële ruimte is. Deze reservering betekent uiteraard niet dat het voorstel automatisch wordt aangenomen. De raad zal nog steeds ten tijde van het indienen het voorstel kritisch beoordelen.

De kapitaalslasten voor de investeringen voor s.v. Enkhuizen zullen op zijn vroegst pas in 2026 in de begroting komen. De dekking voor 2026 en verder voor moet worden meegenomen in de nog aan de raad voor te leggen ombuigingsmaatregelen 2026 en verder.

Indiener,

Veltman D66, De Jong EV, Keesman SP, Overwijn VVD, Sikkema PP, Sandstra PvdA, Jans HEA, Van der Werf CDA, Mazereeuw NE

Raadsvergadering:	12-11-2024				
Raadsinstrument:	A2				
Uitslag:	Aangenomen / verworpen				EV!
Voor:	13	SP	D66	PvdA	CDA
Tegen:	0	HEA	NE	VVD	PP

A-III

GEWIJZIGD Amendement Veltman, Van Gangelen, Overwijn, Sandstra, Jans, Keesman, Van der Werf, Mazereeuw

Samenvatting of strekking: Reserveren voor de komende investeringen in Cultuur

Agendapunt: 8 Ombuigingen 2025 en Septembercirculaire 2024

Overeenkomstig artikel 35 van het Reglement van Orde dient ondergetekende het volgende wijzigingsvoorstel in:

De Raad van de gemeente Enkhuizen, in vergadering bijeen op 12 november 2024;
besluit de volgende tekst van het concept-raadsbesluit:

1. De ombuigingstaakstelling voor dienstjaar 2025 vast te stellen op € 754.000;
2. De voorgestelde ombuigingsmaatregelen als 1e begrotingswijziging 2025 vast te stellen, waarmee de begroting 2025 reëel en materieel sluitend is en er een redelijk budget voor nieuw beleid wordt geraamd.

te wijzigen in:

1. De ombuigingstaakstelling voor dienstjaar 2025 vast te stellen op € 754.000;
2. De voorgestelde ombuigingsmaatregelen als 1e begrotingswijziging 2025 vast te stellen, waarmee de begroting 2025 reëel en materieel sluitend is en er een redelijk budget voor nieuw beleid wordt geraamd.
3. Het subsidieplafond cultuur structureel te verhogen met € 50.000,- per jaar, te beginnen per 2025.

en gaat over tot de orde van de dag.

Toelichting:

Nav het besluit van de gemeenteraad in april van dit jaar wordt er op dit moment een onderzoek uitgevoerd naar het exploitatietekort van cultureel centrum De Drom. Er wordt hard gewerkt aan concrete plannen, en de aanvullende subsidieaanvraag wordt in 2025 verwacht. Gezien de onzekere economische situatie is het belangrijk om nu alvast extra middelen te reserveren. Zo zorgen we ervoor dat er voldoende financiële ruimte is. Deze dotatie betekent uiteraard niet dat het raadsvoorstel straks automatisch wordt aangenomen. De raad zal nog steeds ten tijde van het indienen het voorstel kritisch beoordelen. De hoogte van het subsidieplafond cultuur kan na de subsidieaanvraag van De Drom overeenkomstig worden aangepast.

De dekking voor de dotering van het subsidieplafond cultuur 2025 komt uit de begroting 2025 waar, na de ombuigingsmaatregelen, er financiële ruimte is. De dekking voor 2026 en verder moet worden meegenomen in de nog aan de raad voor te leggen ombuigingsmaatregelen 2026 en verder.

Indiener,

Veltman D66, Van Gangelen EV, Overwijn VVD, Sandstra PvdA, Jans HEA, Keesman SP, Van der Werf CDA, Mazereeuw NE

Raadsvergadering:	12-11-2024				
Raadsinstrument:					A3
Uitslag:	Aangenomen / ~~Verworpen~~				EV!
Voor:	14	SP	D66	PvdA	CDA
Tegen:	1	HEA	NE	VVD	PP X

A1

Amendement Van der Werf – Keesman – De Jong – Mazereeuw
Samenvatting: de extra OZB verhoging voor woningen en niet-woningen te wijzigen.

Agendapunt 8: Ombuigingen 2025 en septembercirculaire 2024

Overeenkomstig artikel 35 van het Regelement van Orde dient ondergetekende het volgende wijzigingsvoorstel in:

De Raad van de gemeente ENKHUIZEN, in vergadering bijeen op 12 november 2024.

Besluit het volgende:
5 Verhoging van de ozb-opbrengst als gevolg van een verhoging van de ozb-opbrengst woningen met 15% en verhoging van de ozb-opbrengst niet-woningen met 7% (beide boven inflatiecorrectie 2,3%)

Te wijzigen in:
5 Verhoging van de ozb-opbrengst als gevolg van een verhoging van de ozb-opbrengst woningen met 16,16 % en verhoging van de ozb-opbrengst niet-woningen met 4% (beide boven inflatiecorrectie 2,3%).
Financiële gevolgen en dekking:
Een deel namelijk een derde wordt gedekt uit de verhoging woningen. De rest twee derde uit de financiële ruimte van de begroting 2025. Dit is € 67.000,--

Toelichting:

Uit de atlas lokale lasten blijkt dat het ozb tarief fors hoger is dan in andere West-Friese gemeenten. In het verleden is er een keuze gemaakt om bedrijven in Enkhuizen zwaarder te belasten. Om niet teveel uit de pas te lopen en om Enkhuizen aantrekkelijk te houden voor het vestigen van bedrijven is scheefgroei ongewenst en een kleine maar noodzakelijk aanpassing gewenst.

De indieners.
Jan van der Werf (CDA)
Margreet Keesman (SP)
Michel de Jong (EV!)
Piet Mazereeuw (NE)

Raadsvergadering:	12-11-2024				
Raadsinstrument:	A1				
Uitslag:	Aangenomen / verworpen				EV!
Voor:	8	SP	GL	PvdA	CDA
Tegen:	7	HEA	NE	VVD	PP